

1938. APRILIS 2. HETE.

Olvasmánytárgyalás

III. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Kedves fáim c. olvasmány tárgyalása (Gárdonyi G.)

Nevelési cél: A fák szeretetére nevelés.

Szemléltetés: Kép (esetleg levél az iskola gyűjteményéből) a tárgyalt jegenye, eper, alma, dió, szilva, cserfa, fenyőfa, nyírfáról.

Kapcsolás: Természeti és gazdasági ismeretek: a fák haszna.

Megfigyelésre utalás: Milyen fák vannak Rózségünk utcáin, útjain, kertjeiben?

Vázlat.

I. Előkészítés: a) Számonkérés. A tavaszi olvasott olvasmányok felújítása és számonkérése. (Az útmenti fák célja, megóvása.)

b) Áthajlás az olvasmányra. A magyar ember nem szereti a fát. Erre vallanak a kopár vidékek országszerte. Pedig nem csak kellemesebb a fás vidék, de sok hasznat is hoz a lakosságnak. Hallgassuk csak meg, mit mond erről Gárdonyi Géza, akit már jól ismerünk, s aki annyira szeretette a fákat, virágokat!

II. Tárgyalás. a) Gárdonyi Géza bemutatása virágszeretete szempontjából (egri házának kertjében minden virágot maga ápolott s ismert).

b) Az olvasmány bemutatása, gondolatsoportonkénti tárgyalásával.

A városi ember olyan, mint a rab rigó, csak követ lát, ha kinéz az ablakon.

Az író felidézi emlékében kedves faismerőseit: a kertjük végén álló két jegenyét...

A jegenye susog, mintha magában beszélne, mindig az égre néz.

Az eperfa minden évben megtermette cukros, fehér, zamatos gyümölcsét.

Van-e szebb látvány a fehéres rózsaszín virágpompában álló almafánál?

A diófa méltóságos és komoly, mint valami király.

A birsalmafák télen olyanok, mint kis nyomorék gyermekek.

A szilvafák sápadt, fehérvirágú, sovány, vézna teremtesek.

A cserfának odu van a hónaljában, amelyben madár lakik.

A fenyőfák olyanek, mintha meseországból valók volnának.

Az erdei aranyországot a nyárfák, az ezüstországot a nyírfák jelentik.

A fának két anyja van: a föld, meg a nap, s mindkettő holtig szereti.

Legszebb mégis a jegenye. Sem árnyéka, sem gyümölcse nincs, de van valami egyedülvalóságában, hajthatatlanságában, fölemelkedettségében; ami a többi fa fölé emeli: magányosan, hallgató homlokkal folyton az eget nézi: nappal felhőket, éjjel a holdat és a csillagokat.

c) Elmélyítés. A fák szeretete. Ő is anya, minden levélke egy-egy gyermeke és gyermek minden ágacskája. (Utalás az édesanyjára: milyen bus lenne édesanyátok, ha elvesztené benneteket!)

d) Az olvasmány egészben való elolvasása, tartalmának összefüggő elmondása.

III. Összefoglalás. a) Mi hasznot adnak a fák? Miért kell szeretnünk őket? Mihez hasonlítja az író az egyes fákat? Melyiket szereti mégis leginkább?

b) Alkalmazás. Ültessenek el otthon egy-egy fát s számoljanak be róla, hogyan ültették el, hogyan gondozzák.

1938. APRILIS 3. HETE.

Helyesírás és nyelvi magyarázatok

III. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A főnév egyes és többes száma.*

Nevelési cél: A helyes nyelvhasználat elsajátítása.

Szemléltetés: Példamondatok.

Megfigyelésre utalás: A többesszám jele a „k”.

Tanítás.

— Gyermekeim! — már összeirtuk, hogy tantermünkben mik vannak. Most mondjunk azokról valamit. Űgyesen feleljetek, én pedig felírom a táblára. Mi ez?

— Kályha.

— Mondj róla valamit!

— A kályha fekete.

Mutatóvány Kókai Béla mezőtúri rk. igazgató-tanító; Vezérkönyvből. (Vezérkönyv a helyesírás és nyelvi magyarázatokhoz az elemi iskola I., II., III. osztályaiban. Ára 2 P. Megrendelhető szerzőnél, Mezőtúr.)